

Vliv sportovních aktivit v regionu na vzdělávání

(Bakalářská práce)

Obsah

Úvod

1. Vymezení základních pojmů

1.1 Sportovní aktivita

1.2 Pohybová aktivita

1.3 Pojem vzdělávání

1.4 Pojem výchova

2. Sportovní aktivity

2.1 Druhy sportovních aktivit (dělení dle věku, pohlaví, sociálních a kulturních aspektů)

3. Vzdělávání

3.1 Formy vzdělávání

3.2 Cíle vzdělávání

3.3 Legislativa týkající se vzdělávání

3.4 Přínosy vzdělávání

4. Vývojové období 12-15 let (pubescence)

4.1 Základní charakteristika

4.2 Nejčastější rizika prezentující se ve věku 12-15 let

5. Cíle bakalářské práce a hypotézy

5.1 Cíle práce

5.2 Hypotézy

6. Metodika

6.1 Technika sběru dat

6.2 Cílová populace výzkumného šetření

6.3 Harmonogram výzkumu

7. Výsledky

8. Diskuze

9. Závěr

10. Seznam použitých zdrojů

11. Seznam příloh

Anotace

Bakalářská práce se zabývá tématem „Vliv sportovních aktivit v regionu na vzdělávání“. Hlavním cílem předkládané bakalářské práce je zmapování aktuální situace ve vzdělávání v regionu (prosím doplnit zadavatelem). Dílčí cíl práce se zaměřuje na zjištění, zda sportovní aktivity mohou ovlivnit úroveň vzdělávání u cílové populace. Cílová skupina výzkumného šetření je tvořena jedinci ve věkovém rozpětí 12-15 let (pubescence), tedy žáci 2. stupně základní školy.

Teoretická část práce se zabývá definováním a popsáním nejčastěji užívaných pojmů v dané oblasti. Další kapitoly se přímo týkají sportovních aktivit (druhy, jejich oblíbenost a četnost v populaci pubescentů), dále vzdělávání (popis základních forem vzdělávání, legislativní opatření). Důležitou kapitolou je kapitola týkající se vymezeným zvoleným vývojovým obdobím, tj. pubescencí a jejími charakteristikami.

Klíčová slova

Vzdělávání – sportovní aktivita – vývojové období – pubescent – region.

Annotation

This thesis deals with the topic "Impact sporting activities in the region for education." The main goal of this thesis is to analyze the current situation in education in the region. Sub-objective then focuses on whether sports activities can affect the level of education of the target population. The target group of the survey consists of individuals in the age range 12-15 years (adolescence), a second pupils primary school.

The theoretical part is focused on defining and describing the most commonly used terms in the field. Other chapters are directly related to sports activities (types, their popularity and frequency in adolescent population), followed by education (description of the basic forms of education, legislative action). An important chapter is the chapter dealing with the bell-defined period, that of adolescence and its characteristics.

Key words

Education - sports - developmental period - teenager - region.

Úvod

Bakalářská práce popisuje téma: „Vliv sportovních aktivit v regionu na vzdělávání“. Toto téma jsem zvolila proto, že se domnívám, že úroveň a typ konané sportovní aktivity se u jedince výrazně promítá do jeho schopnosti vzdělávat se. Jedinec se v rámci sportovní činnosti „naučí“ určité disciplíně, schopnosti komunikovat a spolupracovat s druhými, druhé tolerovat a uznávat, věřit sám sobě apod. Také se domnívám, že v důsledku sportování se u jedinců zvyšuje tzv. frustrační tolerance, která se následně velmi pozitivně uplatňuje v situacích zvýšeného stresu (např. v souvislosti se vzděláváním). V současné době je známa celá řada, odborných i laických názorů, které prezentují vliv pohybové, sportovní aktivity na jedince.

Práce je rozčleněna na část teoretickou a na část výzkumnou, praktickou. V teoretické části bych se zaměřila na definování a popis základních oblastí, které se v dané problematice objevují (např. sportovní aktivity, vzdělávání, pubescence a další).

K možnosti vypracování teoretické části práce byly využity aktuální literární a internetové zdroje, včetně článků z periodik.

Výzkumná část popisuje proběhlé výzkumné šetření. Hlavním cílem bakalářské práce je zmapování aktuální situace ve vzdělávání v regionu. Dílčí cíl práce je zaměřen na zjištění skutečnosti, zda sportovní aktivity mohou ovlivňovat úroveň vzdělávání u vybrané cílové populace. Použitou technikou sběru dat je dotazníkové šetření. Cílovou skupinou výzkumného šetření jsou jedinci ve věkovém rozpětí 12-15 let (pubescence), tedy žáci 2. stupně základní školy v regionu.

1. Vymezení základních pojmů

1.1 Sportovní aktivita

Sportovní aktivita se obecně týká pohybu jedince a jeho schopnosti hýbat se, tj. měnit polohu v rámci svého prostředí. Je tedy možné říci, že se jedná o vůbec nejzákladnější schopnost živé hmoty.

Pohyb a následně prováděné sportovní aktivity mohou ovlivňovat celý náš život, jeho úroveň, zaměření, životní a hodnotovou motivaci. Sport je pro mnohé určitým prostředkem k možnosti uspokojování osobních potřeb a sebeprosazení se. Sportovní aktivita se již týká konkrétního vykonávaného typu pohybové činnosti, ve které daný jedinec vyniká či je k ní motivován.¹

1.2 Pohybová činnost

Pohybová činnost je definována jako určitý typ obecného fyzického pohybu jedince, který je determinován jak tělesnými, tak i psychickými aspekty, potřebou nervosvalové koordinace, zdatností a intenzitou pohybové aktivity. Za pohybovou aktivitu je možné považovat např. chůzi, běh, plavání, skákání, hraní fotbalu atp.²

1.3 Pojem vzdělávání

Průcha uvádí, že: „*pojem vzdělávání se obecně v pedagogické teorii chápe jako proces záměrného a organizovaného osvojování poznatků, dovedností, postojů aj., typicky realizovaný prostřednictvím školního vyučování*“.³

1.4 Pojem výchova

Výchova je v teoriích a učebnicích pedagogiky vymezována velmi rozdílně. Na základě obecného pojetí je možné o výchově říci, že se jedná o činnost, která ve společnosti zajišťuje předávání tzv. duchovního majetku z generace na generaci. Jedná se o jakési zprostředkování norem a vzorců chování a jednání, komunikačních rituálů či hygienických návyků atp., jež se realizuje prostřednictvím rodinné výchovy, a to již od nejranějšího věku jedince. Výchova je tedy hlavní složkou celého procesu socializace.

¹ KUCHAŘOVÁ, Alena. *Http://is.muni.cz* [online]. Mimoškolní pohybová aktivita dětí mladšího školního věku. 2010 [cit. 2013-10-04]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/190379/pedf_m/DP_Alena_Kucharova.doc.

² KUCHAŘOVÁ, Alena. *Http://is.muni.cz* [online]. Mimoškolní pohybová aktivita dětí mladšího školního věku. 2010 [cit. 2013-10-04]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/190379/pedf_m/DP_Alena_Kucharova.doc.

³ PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2000. s. 15. ISBN 80-7178-399-4.

Výchovu je možno v pedagogickém pojetí charakterizovat jako záměrné působení na osobnost jedince s cílem dosáhnout určitých změn v jednotlivých složkách osobnosti člověka.⁴

⁴ PRŮCHA, Jan. *Přehled pedagogiky*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2000. 249 s. ISBN 80-7178-399-4.